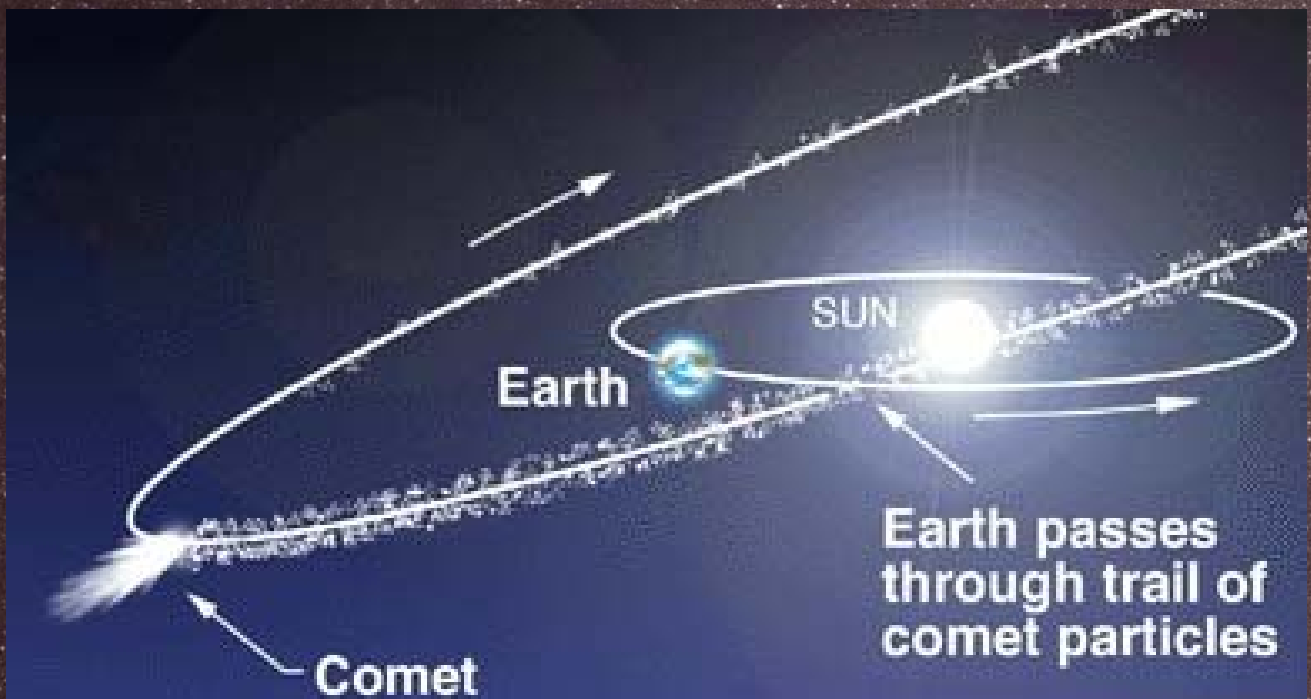

STJERNESKUDDET

MEDLEMSBLAD FOR ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Leoniderne 17. november 2009

November

2009

ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Ole Rømer Observatoriet
Observatorievejen 1
8000 Århus C

www.oeaa.dk

Formand:

Hans S. Nielsen
Stationsvej 16
8581 Nimtofte
64644075
hsn42@fiber.dk

Webmaster:

Lars Buske Nielsen
Jebjergvej 38, Jebjerg
8870 Langå
86993542
lars@buske.dk

Kasserer:

Mette Christensen
Nedergårdsvej 65C
8200 Århus N
32122645

Redaktør:

Kristian Jakobsen
Højlundsparken 83
8355 Solbjerg
29423613
krja@mail.tele.dk

Forsidebilledet

Forsidebilledet viser hvorfor vi af og til ser en hob af stjernesnud. I denne måned er det Leoniderne der er på spil. Læs mere om det på side 6.

Mødet den 8. oktober 2009

Den seneste udvikling indenfor astronomien

Cand. Scient Peter Bjørnholt var aftenens foredragsholder, og han bragte mange emner på banen og forklarede hvad nyt der var sket.

Planchen på billedet viser hvad NASA's Spitzer-rumteleskop har afsløret ved observationer i det infrarøde område. Det er en hidtil ukendt ring rundt om Saturn, der består af is og støvpartikler. Den inderste kant af ringen ligger ca. 6 millioner kilometer fra Saturn og den yderste 12 millioner kilometer. Forskerne formoder, at det er materiale, der er slået løs fra saturnmånen Phoebe, der befinder sig i denne kæmpering.

Peter fortalte også om Apophis-asteroiden (diameter 270 m), der kommer ganske tæt på Jorden i 2036. Ifølge de sidste iagttagelser har vi ikke noget at frygte, men som Peter forklarede, så kan dens bane godt nå at ændre sig. Astronomerne har fundet ud af, at asteroiden kommer på besøg igen i 2068. Blandt de andre emner Peter kom ind på var den europæiske Planck-satellit's studier af eftergløden af Big Bang samt BOSS projektet (Baryon Oscillation Spectroscopic Survey), der skal give den bedste kortlægning af universets storskalastruktur. Ud fra resultatet af BOSS mener forskerne, at de har en metode til at finde ud af, hvordan den mørke energi har påvirket universets udvidelse og derved kan hjælpe til med at få større indsigt i den mørke energis sande natur.

Efter foredraget blev der tid til en tur i observatoriet, hvor Jupiter og dens måner kunne studeres.

KJ

Generalforsamling den 12. November

Dagsorden:

1. Valg af dirigent, stemmetællere og referent
2. Formandens beretning
3. Kassereren forelægger revideret årsregnskab til godkendelse, og fremlægger forslag til budget.
4. Behandling af indkomne forslag
5. Fastsættelse af kontingentets størrelse for næste år
6. Valg af formand, bestyrelsesmedlemmer, kasserer, suppleanter til bestyrelsen, revisor og revisorsuppleant.
7. Eventuelt.

Ad. 4. Der er ikke indkommet forslag til generalforsamlingen.

Ad. 6. Ingen fra bestyrelsen ønsker at stille op til valg til bestyrelsen.

Julemødet den 10. december

Vær opmærksom på at man denne gang skal tilmelde sig til mødet (se sidste side), for at vi kan få et fingerpeg om, hvor meget vi skal købe ind. Er der nogen, der har tid og lyst til at hjælpe med forberedelserne, så meld det ind til bestyrelsen.

Kommende arrangementer

Foredrag i Søauditorierne, uge 46

Foredragene afholdes kl. 19-21 med en pause.

Program: 10. og 11. november, Sport, doping og de retskafnes uret.

Folkeuniversitetet i Århus

Efterårets serie af foredrag med den overordnede titel *Planeten Jorden*

mandage kl. 19-20:45. Matematisk Institut, Ny Munkegade, bygning 1560, auditorium D 2. (Gratis for medlemmer af Astronomisk Selskab).

Program:

16. november, Udforskning af Jordens magnetfelt - fra Ørsted til Swarm,

07. december, Kepler-satellitten og jagten på Jordens tvilling

Månedens himmel

Gældende for november måned.

Beskrivelse delvis fra Sky & Telescope.

Leoniderne er en kraftig meteorregn, som forekommer i november måned. Navnet Leoniderne kommer fra stjernebilledet Løven, for når man ser en Leonide-meteor, kan man følge dens spor baglæns over himlen til Løven.

I år mener man at stjerneskuddene kulminerer den 17. november mellem kl. 21 og 22, og da der på dette tidspunkt er nymåne, er der gode muligheder for et flot syn, altså hvis skyerne kan holde sig i væk.

sværmen skyldes formodentlig, at Jorden passerer igennem støvskyen fra halen af kometen Tempel-Tuttle. Hvert ca. 33. år er Leoniderne mest intense. Den sværm, der optrådte natten mellem 12. og 13. november 1833 havde på sit højeste 35.000 stjerneskud i timen. I 1966 var maksimum ca. 140.000 i timen. Leonidernes maksima er dog meget uforudsigelige.

I de seneste år (2002-2007) har der ikke vist sig så mange stjerneskud, men sidste år viste der sig så alligevel ca. 100 i timen. Nu tror de lærde, at det bliver endnu bedre i år.

Mars finder vi i stjernebilledet Krebsen. Den står op ved 22 tiden og kulminere ved 6 tiden om morgenen. Den er begyndt at blive interessant igen, for vi nærmer os den tid, hvor vi er nærmest planeten.

Venus dukker op på morgenhimlen lige før solopgang først på måneden, men hen mod slutningen står Venus så lavt, så man næppe kan se den.

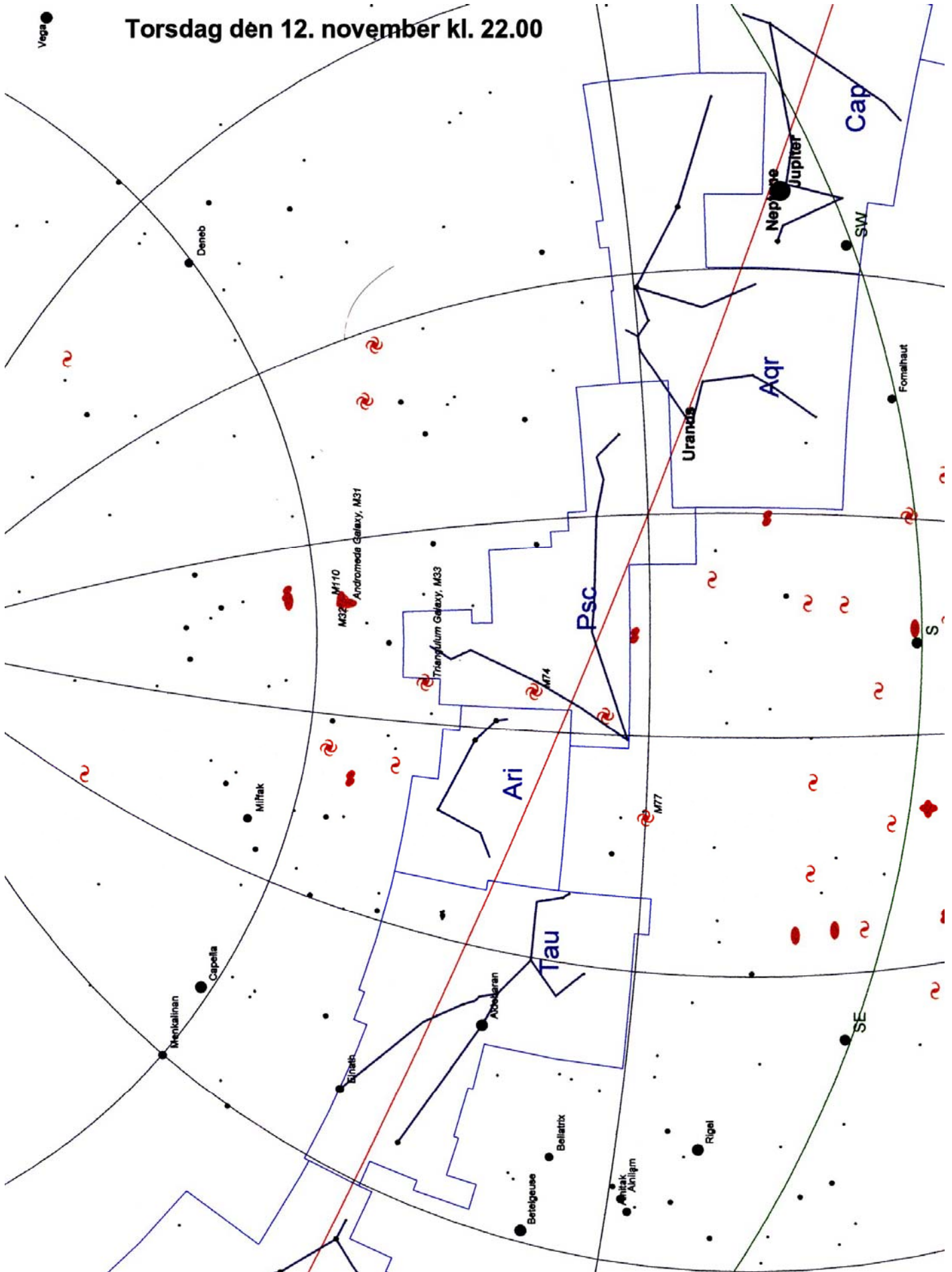
Merkur er der ikke chancer for at se i denne måned.

Jupiter og dens måner kan stadig observeres i denne måned. Jupiter kulminerer ved 18 tiden og går ned i sydvest omkring 22.30.

Saturn befinder sig mellem stjernebillederne Løven og Jomfruen. Den står op i øst ved 3 tiden og kan studeres i øst og sydøst i nogle timer indtil solen lyser op. Saturns ringe åbner sig mere og mere nu. I november måned tilter ringene 4 grader.

Vega

Torsdag den 12. november kl. 22.00

NOVEMBER-MØDET

Torsdag den 12. november kl. 19.30

Generalforsamling

Så er det blevet november, og det betyder, at det igen er tid til den årlige generalforsamling i ØAA.

Se dagsordenen inde i bladet.

Mød talstærkt op

Kommende møder

Torsdag den 10. december
Jule-hygge-møde

Vi serverer julefrokost
!! Tilmelding nødvendigt !! - senest den 3. december til

krja@mail.tele.dk eller mob.: 29 42 36 13

Deadline for indlæg er fredag den 27. november